

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 269/2018
21.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Илић, адвокат из ..., против тужене „ББ“ доо ..., чији је пуномоћник Мара Јањић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1925/16 од 21.06.2017. године, у седници одржаној 21.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1925/16 од 21.06.2017. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 849/14 од 04.02.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца и поништено је решење генералног дикретора тужене број .. од 14.09.2006. године, којим је тужиоцу престао радни однос, као незаконито. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоца врати на рад и распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена, да тужиоцу на име трошкова поступка плати 319.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1925/16 од 21.06.2017. године, донетом након одржане расправе, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, делу става другог у ком је обавезана тужена да тужиоца врати на рад и ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке којим је обавезана тужена да тужиоца распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способности и у том делу је тужба одбачена. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка плати 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем правног претходника тужене број .. од 14.09.2006. године тужиоцу, распоређеном на пословима фотолаборанта у црно белој лабораторији у фотолабораторији, фото студију отказан је уговор о раду због престанка потребе и исплаћена му је отпремнина у висини од 236.012,00 динара. Одлуком о престанку потребе за обављањем одређених послова код правног претходника тужене под бројем .. од 13.09.2006. године, са списком запослених који су проглашени вишком, чланом 1. прописано је да се овом одлуком утврђују послови за чијим обављањем је престала потреба код послодавца, услед технолошких, економских и организационих промена, дат је табеларни приказ запослених који су вишак на дан 12.09.2006. године, под редним бројем 24 наведено је име тужиоца, назив организационе јединице - фотолабораторија, радно место - фотолаборант у црно белој лабораторији, а у вези са мерама за решавање радног правног статуса – отказ уговора о раду са отказним роком од 30 дана. У члану 2. став 6. исте одлуке наведено је да је усвајањем Правилника о систематизацији послова од 04.11.2004. године укинута Одељење фотолабораторије и да је престала потреба за обављањем послова фотолаборанта у црно белој лабораторији. Чланом 1. Правилника о раду од 13.08.2006. године утврђена су права, обавезе и одговорности из радног односа код тужене, поступак измене и допуне правилника и др. Чланом 2. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова од 26.05.2006. године прописано је да су сви послови у друштву систематизовани у посебним табелама послова који чине саставни део правилника, да у саставу друштва послују организациони делови дирекција, генерални директор, заменик генералног директора, извршни директор, арт директор, интерна ревизија, дневне новине „ББ“, „ВВ“, да се пословни систем састоји од огласног сектора, финансијског сектора, сектора људских ресурса, сектора продаје, маркетинга, корпоративних послова и издавачке делатности. У фотолабораторији је 04.11.2004. године, када је донет Правилник о систематизацији којим је укинута Одељење фотолабораторије, било 12 запослених, од којих су на друге послове распоређена три запослена у периоду од 04.11.2004. године до 01.07.2006. године, на основу споразума између послодавца и запосленог престао је радни однос једном запосленом 31.07.2005. године, у оквиру Програма за решавање вишка запослених на бази добровољности уз исплату стимулативне отпремнине уговор је отказан за четири запослена 09.10.2006. године, за два запослена уговор о раду отказан је на основу одлуке генералног директора о престанку потребе за обављањем одређених послова без доношења програма решавања вишка запослених, а уговор о раду за два запослена није отказан, јер су уживала законску заштиту. Тужилац је по укидању Одељења фотолабораторије у складу са систематизацијом од 04.11.2004. године, наставио да ради код тужене све до 14.09.2006. године (када је донето спорно решење о отказу уговора о раду због престанка потребе за његовим радом), имао је статус запосленог са свим припадностима из радног односа, а обављао је послове по налогу послодавца.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05), поништили решење тужене од 14.09.2006. године и обавезали тужену да тужиоца врати на рад.

Чланом 179. став 1. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно закључили да није настао отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, јер је тужена утврдила престанак потребе за радом тужиоца на пословима фотолаборанта у црно белој лабораторији у фотолабораторији, фотостудију, које послове тужилац није обављао у време доношења спорног решења, с обзиром да је наведене послове престао да обавља 04.11.2004. године, када је донет Правилник о систематизацији послова којим је укинута Одељење фотолабораторије. Наиме, Правилник о систематизацији послова, који послодавац доноси на основу члана 24. став 2. Закона о раду представља општи акт, усвајањем Правилника о систематизацији послова од 04.11.2004. године, којим је укинута Одељење фотолабораторије, престала је потреба за обављањем послова фотолаборанта у црно белој лабораторији, па како је тужилац по укидању Одељења фотолабораторије од 04.11.2004. године наставио да ради код тужене на другим пословима све до 14.09.2006. године, када је донето решење о отказу уговора о раду због престанка потребе за његовим радом, без закљученог анекса уговора о раду, то је правилна оцена нижестепених судова да је решење о отказу уговора о раду од 14.09.2006. године незаконито, с обзиром да послодавац може утврдити престанак потребе за радом запосленог на пословима за које је закључио уговор о раду или на које је законито премештен.

Сагласно наведеном, Врховни касациони суд налази да је супрото ревизијским наводима, правилан закључак нижестепених судова да није постојао оправдани разлог за отказ уговора о раду тужиоцу, као технолошком вишку на основу члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, због чега је тужени у обавези да тужиоца врати на рад на основу члана 191. став 1. истог закона.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

С обзиром на успех тужене у овом поступку, одбијен је захтев за накнаду трошкова ревизије, са којих разлога је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић